

MYSLÍM A VOLÍM, TEDA SOM

Podstatu človeka trefne vystihol francúzsky filozof René Descartes, keď povedal: Myslím, teda som!

Áno, myslením sa človek odlišuje od ostatných živých tvorov na našej planéte. Parafrázou tejto myšlienky môžeme dobre vystihnúť občana: Volím, teda som!

Poviete si, že medzi človekom a občanom je len nebadateľný rozdiel. Teoreticky áno. Prakticky nie. Účasť na voľbách nám stále ukazuje, že svoje právo rozhodovať o tom, kto má viesť mesto, nevyužíva ani polovica oprávnených voličov. Podstatne väčšiu účasť majú voľby parlamentné. A nad tým nechápavo krútim hlavou. Asi preto, že tuším aj dôvod, prečo je tomu tak. Ľudia lepšie poznajú politické špičky, ako miestnych politikov. Život mnohých ľudí ovplyvňuje virtuálny mediálny svet, nie každodenná realita. Mnohí si myslia, že premiér, minister, alebo poslanec Národnej rady môže ovplyvniť náš život viac než primátor mesta, či poslanci mestského zastupiteľstva. S tým si dovoľm polemizovať. Život náš každodenný je o možnosti pracovať, žiť v bezpečnom a čistom meste, mať pre deti jasle, materské, základné, stredné aj vysoké školy. Zabezpečiť im kvalitné zdravotné i sociálne služby.

Postarať sa o to, aby sme tu mali dobré cesty a chodníky, aby sme mohli športovať, či venovať sa umeniu. Ale aj to, aby podnikatelia v našom meste mali dobré podmienky na to, aby obyvateľom mohli ponúkať kvalitné služby i tovary. A o tom všetkom veľkí politici v Bratislave ani netušia. A čo je hor-

mierne šťastný, že skupina kandidátov na poslancov, ktorí podporujú mňa a ktorých podporujem ja, tieto vlastnosti naplňajú. S ich pomocou dokážeme vrátiť Spišskú Novú Ves tam kam patrí. Pridať na cestu, na ktorej akoby trochu zaspala. Máme oprávnenú ambíciu stať sa opäť metropolou

So skupinou kandidátov na poslancov, ktorí podporujú mňa a ktorých podporujem ja, dokážeme vrátiť Spišskú Novú Ves tam, kam patrí. Máme oprávnenú ambíciu stať sa opäť metropolou Spiša.

Rasťo Javorský

šie, ani ich to nezaujímá. Časť týchto kompetencií má na starosti Košický samosprávny kraj, v ktorom pracujem ako poslanec, ale najväčší kus zodpovednosti je na pleciah mesta, jeho vedenia a poslancoch. A o ich schopnostiach, odbornosti, pripravenosti a chuti pracovať nie v prospech seba a spriaznencov, ale v prospech každého jedného obyvateľa mesta. Som nes-

Spiša. Dokážeme oveľa efektívnejšie využívať súčasné a byť úspešnejší pri získavaní nových finančných prostriedkov do rozpočtu mesta. Okamžite obnovíme otvorenosť mesta, zrušíme cenzúru v mestských médiách, budeme sa priateľskejšie chovať k podnikateľom, citlivejšie k seniorom, úctivejšie ku každému, našu podporu musia pocítiť aj rodiny s deťmi, ale

aj ľudia osamotení a opustení. Skupina poslancov, ktoré kandiduje za pravicové a pravo-stredné strany je najkvalitnejšou aká sa kedy v našom meste uchádzala o hlasy voličov. Sú zárukou profesionality vo všetkých oblastiach, mladíckej sily, skúsenosti starších, morálky aj entuziazmu a dobrých nápadov. Spolu s nimi ich chceme realizovať na prospech každého Novovešťana. Teší ma, že sa k nám pridali aj politicky nezávislé osobnosti, čím len potvrdili správnosť cesty, na ktorú sme sa vydali.

Preto chcem poprosiť všetkých Novovešťanov s právom voliť, aby ho v novembrových komunálnych voľbách využili. Aby ste aj vy ukázali, že vám na budúcnosti mesta a jeho občanov naozaj záleží. Teraz môžeme zmeniť veci k lepšiemu, voliť ľudí, ktorí nežijú v Bratislave, ale v Spišskej Novej Vsi a vedia, čo naše krásne mesto potrebuje.

editoriál

Transparency International je medzinárodná organizácia, ktorá sleduje transparentnosť práce samospráv na celom svete. Aj na Slovensku. Výsledky svojho výskumu potom uverejňuje a my sa dozvedáme, ako a kde sa v našich mestách a obciach na úradoch pracuje. Obyvatelia tých najlepších môžu byť na svojich mestských úradníkoch právom hrdí. Tí ostatní by sa mali minimálne zamyslieť nad tým, prečo ľudia, ktorým dali svoju dôveru, niečo ukrývajú, alebo zneužívajú svoje právomoci. Pred nedávnom zverejnila Transparency International výsledky výskumu o zneužívaní mestských novín, čím je ohrozená férovo kampaň pred komunálnymi voľbami na Slovensku. Celý článok uverejňujeme na inom mieste tohoto vydania Spišského Patriota. Ja uvediem len základný fakt.

Spomedzi 86 hodnotených samospráv sa Spišská Nová Ves umiestnila na 70. mieste.

Áno, taká je skutočnosť. Naše Íčko, platené zo spoločných peňazí slúži len na propagáciu predstaviteľov koalície. Akákoľvek kritika, alebo iné názory sa v ňom nepripúšťajú.

Smutné, že politická cenzúra, pripomínajúca časy budovania komunizmu, si našla v našom meste pevné miesto. To isté ako o Íčku je, žiaľ, možné konštatovať aj o vysielaní TV Reduta. Jednoducho povedané: všetci si platíme propagandu aj 29 rokov po Nežnej revolúcii. O niečo lepšie sme dopadli v najnovšom rebríčku otvorenosti samospráv. Aj ten vydáva Transparency international. Zo 41. miesta sme poskočili na 30. Žiadna veľká sláva, ale aspoň malá spokojnosť. A zároveň záväzok pre nové vedenie mesta zmeniť toto nelichotivé renomé Spišskej Novej Vsi. Urobiť z nej otvorenú samosprávu, v ktorej sa konečne začne rozhodovať a pracovať transparentne a hospodárne. Ako sa hovorí: Starého psa novým kúskom nenaučíš, tak by sa hodil pes nový. A hlavne iný. Hodnoverný, nepošpiny podozreniami z účasti na rôznych kauzách, ani politickým kaskadérstvom.

-leb-

14 + RASŤO JAVORSKÝ

VOLEBNÝ OBVOD Č. 1 - JUH

VOLEBNÝ OBVOD Č. 2 - SEVER

7

MUDr. Iveta Fulková

lekárka

Zásadovosť, tolerancia, plnenie sľubov, tvrdá poctivá práca. Viac možností pre športové aktivity a účinnejšia pomoc imobilným občanom a seniorom.

8

Ing. Mgr. Igor Geletka

energetik

Znalosť potrieb ľudí, aktivita, odolnosť. Pomocou jednotlivcom sa pomáha celému mestu. To dokážeme reštartovať. Budeme úspešní v získavaní eurofondov. A transparentní pri ich využívaní.

10

Ing. Jozef Gonda

stavebný inžinier

Dlhoročné skúsenosti s prácou v samospráve. Férovosť, transparentnosť a schopnosť nachádzať vhodné riešenia. Basketbalová postava i srdce.

1

Adnan Akram

riaditeľ jazykovej školy

Mestský a krajský poslanec. Originalita, pragmatizmus a znalosť mesta. Pozná ľudí a ľudia poznajú jeho. Brit, ktorý za hlavné mesto svojho srdca považuje SNV.

3

Mgr. Peter Bednár

Mediálny expert so skúsenosťami z Markízy

Dušou a srdcom Novovešťan. Jeden z mála, ktorí sa vrátili z Bratislavy domov. Nekonfliktný človek s víziou modernej SNV.

19

Ing. arch. Mária Kleinová

riaditeľka Spiš View Trading

Podpora miestneho podnikania, obchodu, propagácie v rámci V4. Odborníčka na eurofondy a verejné obstarávanie. Vytrvalosť, odbornosť a zaničnosť.

21

Eva Kopperová, DiS. art.

učiteľka na umeleckej škole

Znalosť ľudí a ich potrieb. Priamy a otvorený prístup. Za pomocou iným ide vytrvalo a dôsledne. Dôležitý ženský prvok v politike.

22

Mgr. Radovan Marcinčin

učiteľ

Rodina, obetivosť, spokojnejší život, Oslovuje slabých aj silných, úspešných aj menej. Za priority považuje nulovú korupciu, ochranu najslabších a mesto pre budúcu generáciu

6

Oliver Búza

lesník

Odvaha, pracovitosť a cieľavedomosť. Pre dobrú vec obetuje veľa. Športovec, ktorý prijíma výzvu urobiť pre svoje mesto a jeho ľudí maximum. Politicky nezávislý.

7

Mgr. Tomáš Cehlár

Nastupujúca generácia v komunálnej politike.

Moderný a akčný prístup k riešeniu problémov. Viac činov než slov. Občiansky aktivista so silným zmyslom pre česť a pravdu.

25

Ing. Ľubomír Pastiran

riaditeľ závodu dopravnej spoločnosti eurobus a.s. v SNV.

Dlhoročný spolupracovník mestských rozpočtov. Odborník na komunálne financie a ekonomiku.

27

MUDr. Alena Pekarčíková

detská lekárka

Optimizmus, ľudnosť, sociálne cítenie. Pomoc tým najslabším deťom, starým a chorým ľuďom. Mladí by nemali opúšťať naše mesto. Je nutné im vytvoriť prostredie, ktoré ich tu udrží.

Voľby do orgánov samosprávy obcí

10. november 2018

8

Mgr. Andrej Cpin

učiteľ

Energia, zaničnosť, ponuka riešení problémov mládeže a mladých rodín. Aktívna práca pre tím, skromnosť a športový duch. Mladý politik s veľkou perspektívou. Pomáhať je in.

14

RNDr. Ladislav Ruttkay

riaditeľ školy

Poctivosť, spoľahlivosť a čestnosť. Odborník na školstvo a ekonomiku. Morálna osobnosť so silným zmyslom pre spravodlivosť. Nepozná slová „nedá sa“.

MASOVÉ ZNEUŽÍVANIE MESTSKÝCH NOVÍN OHROZUJE FÉROVÚ KAMPAŇ

(článok Transparency International, redakčne krátený)

Volebnú súťaž krivia pred nadchádzajúcimi komunálnymi voľbami šéfovia radníc, ktorí ovládli tlačene mestské médiá. Veľká časť úradujúcich primátorov a starostov je pred novembrovými komunálnymi voľbami vo výhode. Ovládli radničné noviny, ktoré za obecné peniaze šíria ich propagandu.

Protikandidáti sa na stránky mestskej tlače môžu dostať ak tak len cez platenú inzerciu. Ukázalo to v poradí druhé hodnotenie užitočnosti, objektívnosti a verejnoprávneho charakteru mestských novín v 100 najväčších mestách, ktoré uskutočnila Transparency International Slovensko (TIS).

Z celkom 86 novín zaradených do hodnotenia až polovica (47) neponúkla čitateľom žiaden kritický názor na politiku radnice, alebo preň vyhradila menej ako percento zo svojho obsahu venovaného samosprávnym témam. Primátori naopak dominujú.

To, čo by bolo na celoslovenskej úrovni nepredstaviteľné, je v lokálnych verejnoprávných médiách bežnou praxou. „Volebná súťaž nie je pred nadchádzajúcimi komunálnymi voľbami férová a pomáhajú ju kriviť aj radničné noviny,“ reagoval analytik TIS Michal Piško na fakt, že iba v jedinom hodnotenom titule – Ružomberkom hlase dostal bezplatný priestor protikandidát primátora.

Aj prístup protikandidátov do mestských novín cez platenú inzerciu bol výnimočný. Umožnilo ho napríklad Ruži-

novské Echo, to prijalo rozhodnutie, že kandidáti sa u nich môžu prezentovať týmto spôsobom.

Na vydávanie tlačených periodík plánujú hodnotené samosprávy vynaložiť v tomto roku dokopy necelé dva milióny eur,

„Volebná súťaž nie je pred nadchádzajúcimi komunálnymi voľbami férová a pomáhajú ju kriviť aj radničné noviny“

v priemere 25 000 € na jednu samosprávu (v skutočnosti je to ešte vyššia suma, mnohé mestá do nákladov na radničné noviny nezaráтали personálne náklady). Radničné printy sa pritom najčastejšie dostávajú k občanom zadarmo v schránke a sú často jediné médium, čo pokrýva samosprávu pravidelne. „Pre mestá so 16 až 30-tisíc obyvateľmi určuje zákon limit na výdavky kandidáta na kampaň 50 000 €. Až polovicu tejto sumy môžu úradujúcim primátorom de facto priniesť noviny financované z mestského rozpočtu,“ upozornil riaditeľ TIS Gabo Šipoš na neférovú výhodu. Aj to je podľa neho jeden z dôvodov, prečo viac ako dve tretiny primátorov a starostov kandidujúcich v predošlých voľbách dokázalo obhájiť svo-

je posty a podobnú úspešnosť možno predpokladať i v týchto voľbách.

Tlačené periodiká sú na Slovensku naďalej zneužívané, nielen na propagandu šéfov radníc ale i na vybavovanie si účtov s oponentmi. Dokonca

v zvýšenej miere. Prípady, keď napádani oponenti nedostali žiaden priestor na reakciu sa objavili až v 35 hodnotených samosprávach. V roku 2016 to bolo len v 21 tituloch. Ako najviac problematické sa z tohto pohľadu stále javia Humenské noviny, vydávané samosprávou pod vedením primátorky Jany Vaľovej.

Vaľová sa tiež v mestských novinách nadmerne zviditeľňuje. V piatich vydaniach bola zmienaná až 129-krát,

Pozitívnym príkladom môže byť Prešov, ktorý sa dostal z chvosta rebríčka za rok 2016 (73. miesto z celkovo 83 miest) až na druhú priečku. „Prešovský magazín teraz primátorku nijako zvlášť neoslavuje, texty sa držia v neutrálnej spravodajskej rovine. Je tu vyhradený

značný pravidelný priestor pre poslancov,“ zhodnotil Kostelanský. Polemika o problémoch mesta však i v týchto novinách absentuje.

Hodnotenie radničných novín sleduje viacero pozitívnych i negatívnych faktorov ako sú podiel samosprávnych tém v novinách, poskytnutie priestoru pre kritické a polemické názory, zapájanie verejnosti do budúcich rozhodnutí, anonymita článkov, nadmerná propagácia primátora a vedenia mesta či podiel zmienok poškodzujúcich oponentov.

Podľa Piška to poukazuje na deficit v kvalite lokálnych samosprávnych médií, keď aj najlepšie tituly nemožno označiť za naozaj užitočné ale skôr iba priemerné. Radnice pritom podľa analytika TIS majú nárok na svoje PR aj v mestských novinách, nie však do takej miery, aby z toho nebola propaganda, kde alternatívne názory vôbec nepočuť. „Za úvahu stojí, či by Slovensko po vzore susedného Česka nemalo novelizovať svoj tlačový zákon, ktorý by stanovil pravidlá založené na princípoch verejnoprávnosti a vyvážení aj pre periodiká vydávané samosprávou,“ uzavrel Piško.

šuskanda

Etické pravidlá predvolebnej kampane prikazuje každému, kto kandiduje na post poslanca, starostu, či primátora, aby uvádzal vo svojich propagačných materiáloch všetky relevantné údaje. A samozrejme pravdivo. Jedným z takýchto údajov je aj informácia o podpore politických strán a hnutí, respektíve o jeho politickej nezávislosti. Voliči na to majú právo. Doteraz to platilo aj v Spišskej Novej Vsi. Ale zdá sa, že už neplatí. Na propagačných materiáloch niektorých kandidátov na primátora aj poslancov nenájdete informáciu o stranách, ktorých sú členmi a ktoré ich podporujú. Hovorím o kandidátoch zo strán súčasnej vládnej koalície na Slovensku. Ešte pred 4 rokmi sme pri ich menách tieto informácie videli. Povára sa, že tento rok sa logá týchto strán na svoje billboardy, či letáky dávať hanbia. Či už to pravda je, alebo nie, malo by byť ich povinnosťou, ak nie sú nezávislými poslancami (a tými určite nie sú), priznať farbu svojho politického trička. Ich stranícki šéfovia opakovane dokazujú, aký majú vzťah k Spišskej Novej Vsi. Len pred pár dňami mala slovenská vláda výjazdové rokovanie na Spiši a Gemer. Prišli do Tatier, do Kežmarku a potom sa cez Spišskú Novú Ves (bez toho, aby sa tu aspoň zastavili) presunuli do Rožňavy. Naše mesto sa našej vláde asi veľmi nepáči a ja budem jeden z tých, ktorí v komunálnych voľbách ukážu vládnym stranám, že ani ony (a ich kandidáti) sa mi nepáčia. To je to najmenej, čo môžem urobiť ako občan mesta, na ktoré neprávom zabúdajú tí, ktorí by mu mohli a mali pomáhať.

-le-

Takto to vidím ja

Každý človek chce byť dobrý, a dosiahnuť čo najviac, v tom, čo robí. Chceme byť úspešní, rešpektovaní a obdivovaní, preto míňame veľké sumy peňazí na veci, ktoré nepotrebujeme, aby sme ukázali, akí sme skvelí.

Častokrát posudzujeme ostatných podľa ich úspechov. Prirodzene tak obdivujeme tých s vplyvnými pozíciami a tučnými kontami v banke. Bližší je nám riaditeľ ako skladník, jednoducho preto, že ma veľkú moc. Nemali by sme, ale stáva sa nám to. Hovorí sa tomu – na úspech orientované myslenie.

Ak chce kandidát uspieť vo volebnej kampani potrebuje sa určitým spôsobom prezento-

vať. V ostatných rokoch sme však svedkami javov pripomínajúcich neslávne totalitné obdobie svetlých budovateľských zajtrajškov. Sochy v nadživotných veľkostiach mali poukázat na úspechy a moc vládnucej strany a preto „zdbili“ naše námestia. V dnešnej podobe stačí vymeniť kov za iný materiál a megaobrovské papierové hlavy nám ukazujú ako chutí moc. Mesto sme si vyzdobili nadrozmerými plagátmi v „akožečlappskom“ štýle a naše školy a škôlky sa nezaobišli bez propagovania len toho jedného „nášho“ človeka. Verím, že si tento mačový spôsob nenájdete priestor a podporu a dopadne tak, ako sľubované „večné časy“.

V týchto dňoch sme oslávili 100. výročie vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov. Ústrednou postavou tej doby bol Milan Rastislav Štefánik. I keď zo Spiša nepochádzal, ani tu nežil, je s našim regiónom úzko spätý. Jeho sestra žila v Spišských Vlachoch. Do nášho mesta sa neskôr presťahovali brat a následne tiež mama Albertína. V roku 1929 bola v parku pred evanjelickým kostolom postavená socha M. R. Štefánika, ktorú však komunistický režim odstránil. V tejto súvislosti sa natíska otázka návratu sochy na miesto, ktoré pred temer 90-imi rokmi vybrali naši predkovia.

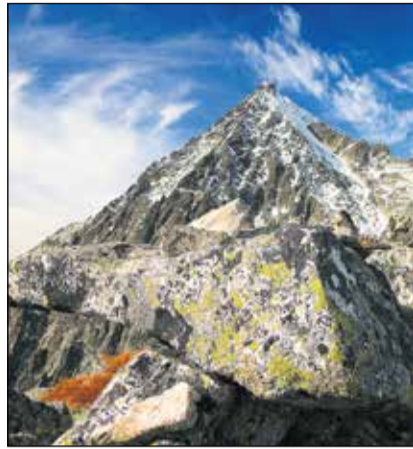
Andrej Cpin

Radničné noviny	Samospráva	Benefit 2018	Zmena 2018/2016*	Poradie 2018/2016
1. Ružinovské Echo	BA-Ružinov	73,75%	(+0,81%)	(+3)
2. Prešovský magazín	Prešov	66,35%	(+17,34%)	(+71)
3. Hlas Nového Mesta	BA-Nové Mesto	64,29%	(-3,61%)	(-2)
4. Malacký hlas	Malacky	62,84%	(+6,71%)	(+33)
5. Stupavské noviny	Stupava	62,62%	(+0,47%)	(+2)
6. Račiansky výber	BA-Rača	62,48%	(+5,55%)	(+19)
7. Radnica informuje	Piešťany	62,35%	(+12,96%)	(+58)
8. Brežňan	Brezno	61,93%	(+2,92%)	(+12)
9. Zvolenské noviny	Zvolen	61,52%	(+0,69%)	(+5)
10. Život v Hlohovci	Hlohovec	60,60%	(-3,48%)	(-7)
11. Staroturiansky spravodajca	Stará Turá	60,34%	(+3,19%)	(+21)
12. Novinky z radnice	Trnava	60,08%	(-5,91%)	(-10)
13. Bánovské noviny	Bánovce nad Bebravou	59,55%	(+2,48%)	(+11)
14. KARLOVA VES – noviny všetkých Karlovešťanov	BA-Karlova Ves	57,98%	(+0,22%)	(-3)
15. Radničné zvesti	Topoľčany	57,85%	(+15,83%)	(+57)
16. Modranské zvesti	Modra	57,21%	(+1,48%)	(+5)
17. Novinky z levicekej radnice	Levice	56,74%	(-2,03%)	(-11)
18. Krompašský spravodajca	Krompachy	56,71%	(-1,75%)	(-9)
19. Ťahanovské noviny	KE-Sídliisko Ťahanovce	56,25%	(+12,83%)	(+45)
20. Ružomberký hlas	Ružomberok	56,04%	(-2,37%)	(-12)
...				
70. lčko	Spišská Nová Ves	40,61%	(+1,03%)	(-36)
84. Mestský Infolist	Trebišov	29,19%	(-6,94%)	(-26)
85. Gemerské zvesti	Rimavská Sobota	22,66%	(+9,64%)	(-2)
86. Veľkomederský hlásnik	Veľký Meder	19,78%	(-9,59%)	(-26)

MILÍ PRIATELIA A NADŠENCI TURISTIKY

Biele, tiché a tajomné sú výstupy okolo ľadopádov mohutnej SOKOLEJ DOLINY

Nezabudnuteľný je pohľad na najkrajší z Tatranských veľikánov LOMNICKÝ ŠTÍT

Studené prúdy vody s krajkou ľadových záclon nás vyvedú úžinami rokliny PIECKY

Hore, na nedotknutých lúkach, kvitnú koberec žltohlavov v čarovnom sedle KOPANEC

Najkrajšie pohľady z Dreveníka sú na krajinu, ktorej dominuje majestátny SPIŠSKÝ HRAD

Nekonečné obzory sa ukazujú odvážlivcom z vyše 2.500 metrov vysokej VYSOKEJ

Introvertný i romantický je podvečer na skalnej platni populárneho TOMAŠOVSKÉHO VÝHLADU

Pre takéto pohľady na Vysoké Tatry treba šliapať ďaleko, až na stráne PREDNEJ HOLE

Pod kožu, ale aj do duše zalieza zima na rozľahlých holinách VELKEJ KNOLY

Je mnoho športov, ktoré Vás očaria. Ale najzdravším a najlacnejším je jednoznačne TURISTIKA.

Len pred cestou do hôr nezabudnite:

- cestu si s mapou a s ohľadom na svoju kondíciu dopredu naplánovať
- overiť si aktuálny stav počasia a na túru vyraziť čo najskôr z rána
- oblečenie prispôbiť počasiu, obuv terénu, do ktorého sa chystáte vstúpiť
- do rucksaku si pribalit sladkosti, ovocie, ale hlavne dostatok vody
- do telefónu si (pre prípad) uložiť číslo záchranej horskej služby
- ale hlavne sa v prírode správať s úctou a pokorou, lebo patrí všetkým

A potom bude aj pre Vás príroda NAJLEPŠOU TELOCVIČŇOU na svete.

Michal Buza st.

PO 15 ROKOCH SA VRÁTILI SPAŤ DO SPIŠSKEJ V KALIFORNII SA IM NARODILI DVE DETI

Novovešťanka, Lucka Kočanová hned' po ukončení školy vedela, že chce cestovať. So svojim nastávajúcim, odišli na 5 rokov do Veľkej Británie. Potom sa presťahovali do Spojených štátov amerických- do Kalifornie. Tu prežili 10 rokov. „Bola to pre nás oboch

nová výzva. Počas života v Anglicku, som pracovne vycestovala do Ameriky, do Bostonu a veľmi sa mi tam páčilo. Chcela som toho vidieť a spoznať viac. Keďže v Kalifornii žil môj švagor už niekoľko rokov, naše rozhodnutie to uľahčilo,“ prezradila Lucka.

Ako každý začiatok, aj ten Luckin bol v Amerike ťažký. „Keď sme po čase spoznali komunitu Slovákov, ľudí, prostredie a slnečnú Kaliforniu, tak sa nám tam zapáčilo.“ Najskôr tam mali upratovaciu firmu, neskôr si založili biznis v tom, čo ich bavilo- fotografovanie. Vo vlastnej fotografickej firme, mali aj fotoateliér. Lucia sa po troch rokoch v Kalifornii vydala. „Zosobášili sme sa na krásnej pláži Laguna beach. Po štyroch rokoch sa nám narodil prvý syn Dávid a tri roky po ňom aj syn Samuel. Obaja sú americkí občania. Po návrate na Slovensko, sme im vybavili aj slovenské občianstvo.“

Rozhodnutie, vrátiť sa späť domov, bolo viac z Luckinej hlavy. „Chýbala mi rodina, a hlavne som chcela, aby deti poznali a trávili viac času s babkami a bratrancami. Tak sme sa v roku 2017 vrátili po 15 rokoch späť na Slovensko. Nad návratom do USA zatiaľ neuvažujeme, ale ani to nevyklúčujeme. Berieme život tak, ako je a ide. Keď sú deti šťastné, šťastní sme aj my,“ vyhlásila sympatická Lucka.

V Spišskej Novej Vsi sa už udomácnili. Otvorili si tu vlastný fotoateliér (mkfotograf). Práca manželov Kočanovcov baví. Dávajú do nej všetku energiu, lásku a dúfajú, že ich tu udrží, čo najdlhšie. „V Kalifornii bol život jednoduchší, čo sa týka financií a úradov. Na druhej strane bol však aj osamelejší, keďže sme tam žili bez rodiny. Povinnosti však máme rovnaké tu aj tam.“ Okrem nádherných cestovateľských zážitkov sa Kočanovcom

po pobyte za hranicami Slovenska zmenil pohľad na život. „Najkrajšie, čo sme zažili v živote, bolo narodenie našich detí. Najťažšie, nemôcť sa podeliť o všetky tie maličkosti. Mat'

sestry, mamku pri sebe, keď nám deti rástli. Skype a raz do roka návšteva domova to nenahradili. Zatiaľ sme tu všetci štyria spokojní a veríme, že to tak ešte dlho bude.“ -sim-

V DOWN TOWNE SA STRIEDAJÚ LÁKAVÍ HOSTIA V KLUBE PONÚKAJÚ ZÁŽITOK A EMÓCIU

N očný, tanečno-hudobný klub Down-Town vznikol presne pred rokom, 11. novembra 2017. Bývalý markízák, Peter Bednár, otvoril klub so svojou kamarátkou, Luckou. „Chceli sme tak ľuďom ponúknuť alternatívu k už existujúcemu klubu. Možnosť na tancovanie a zábavu je v Spišskej Novej Vsi veľmi málo. Snažili sme sa vytvoriť miesto, kde Novovešťania a návštevníci budú môcť relaxovať po náročnom týždni, zabaviť sa a zatancovať si pri tónoch moderných piesní,“ povedal Bednár. Hlavnou hnacou silou tohto klubu sú spokojní návštevníci. Každý mesiac lákajú ľudí na mená zaujímavých hostí. „Za rok fungovania už u nás vystúpila speváčka Emma Drobná, Sima, chalani z Gipsy Čáve, speváčka Emily & Justice, Mafia Corner, navštívil nás i Julio Viršik so svojou TwentyFive Express pártou, DJ Hajtkovič, či Kubánek Eusebio. Cudzí nám nie je ani ľudová zábava, ktorú z času na čas zaradíme do programu. Pozvanie prijali skupiny Enix, či Spirit.“ Majitelia DownTownu sa snažia jednotlivé pártu odlišiť najmä štýlom hudby tak, aby si na svoje prišli milovníci viacerých žánrov.

Klub nájdete v centre mesta - v jednej z historických budov. Veľkou výhodou je, že v tesnej blízkosti DownTownu ľudia nebyvajú. „A teda nehrozí, že by sme niekoho obťažovali nadmerným hlukom.“ Vedenie podniku, v lete vyhra-

dilo časť prevádzky pre nefajčiarov. Peter a Lucka sa snažia ľuďom ponúknuť v prvom rade zážitok a emóciu. „Najväčšou radosťou pre nás je, keď hostia odchádzajú s úsmevom na tvári,“ uzavrel majiteľ podniku a kandidát na mestského poslanca, Peter Bednár.

-sim-

pozvánka na kultúru: BOL SOM A (MOŽMO) BUDEM PRI TOM

Za dverami už netrepežlivo prešľapuje z (hodinovej) ručičky na ručičku rok 2019. Čo sa udialo pred dverami a čo za dverami na nás čaká, na to som sa spýtal v kultúrnych zariadeniach nášho mesta.

1. Čo považujete za najvydarenejšiu akciu? 2. Čo chystáte v najbližšej budúcnosti?

GALÉRIA UMELCOV SPIŠA (Mgr. Lenka Kráľová, lektorka)

1. Z bohatej ponuky v roku 2018, realizovanej do dnešného dňa, vyberám ako „topku“ výstavno-edukačný projekt PUZZLE/AKVIZÍCIE V INTERAKCII 2012- 16. Návštevníci galérie sa mali možnosť cez interaktívnu hru zoznámiť s technologickými postupmi, ktoré sa skrývali za dielami 21 autorov.

2. Z troch pripravovaných výstav do konca roka by som rada upozornila na výstavu s názvom UTOPIUS ČSR- ČAS PRE NOVÉ UTÓPIE. Maľba, socha i videá, ako konfrontácia utopického mesta socializmu versus predstavy nových ideí o ideálnom meste súčasnosti a blízkej budúcnosti. Od 12. 12. v priestoroch Galérie umelcov Spiša

STM BANÍCKE MÚZEUM (Dana Rosová, lektorka)

1. Hľadám najzaujímavejšími akciami v tomto roku bol cyklus prednášok, spojených s video-produkciami, ktoré sa týkali turistických atrakcií v našom regióne, s akcentom na históriu baníctva. V tomto rámci sa prezentovali: Ján Petrik HISTÓRIA TURISTIKY V IGLOVE, Michal Buza 10 NAJZAJÚJÍMAVEJŠÍCH TURISTÍK NA SPIŠI a Jaroslav Švorc SMRŤ SI NEVYBERÁ.

2. Až do konca tohto roka dávame v múzeu priestor našim jubilantom, ktorí sa tu prezentujú svojimi prácami: Sedemdesiatnik Miloš Greisel ŽIVOT MEDZI NEBOM A PEKLŌM (fotografia) a, päť a sedemdesiatnik František Žoldák ZÁTIŠIA A KRAJINKY (výtvarné diela).

MÚZEUM SPIŠA (Ing. Zuzana Záborská, riaditeľka)

1. Najväčší spoločenský dosah mala výstava SPIŠ V DRAMATICKÝCH UDALOSTIACH 20. STOROČIA. Výstava, ktorá mapovala udalosti spred 100 i 50 rokov. V ČSR, aj na Spiši. Akcia vznikla s podporou Fondu na podporu umenia a zahŕňala v sebe výstavu, prednášky i publikačnú činnosť.

2. Na koniec roka pripravujeme INOVÁCIU INTERIÉRU LETOHRÁDKU DARDANELY v Markušovciach. Výtvarným spracovaním tu predstavíme časovú os histórie objektu, vystavíme niektoré nové exponáty a to všetko v rámci obľúbených a tradičných vianočných koncertov.

DIVADLO KONTRA (Peter Čižmár, manager, herec)

1. Napriek tomu, že sme v tomto roku uviedli viacero nových pozoruhodných hier, za najväčší počín považujem scénické čítanie najlepšej hry 20. storočia ANJELI V AMERIKE, ktoré bolo premiérovou uvedenou práve na našej domovskej scéne.

2. Ako jedno z mála divadiel na Slovensku nebudeme pauzovať ani medzi Vianočnými sviatkami a Silvestrom a divákovi ponúkneme prehliadku starších aj nových divadelných kusov z nášho repertoáru. Tešíme sa na svojich divákov od 26. decembra až do konca roka.

SPIŠSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO (Mgr. Vladimíra Barbušáková, riaditeľka)

1. Napriek netradičnej nepriazni počasia v dňoch 23.- 24. júna považujem za nosnú akciu tohto roka 46. ročník SPIŠSKÝCH FOLKLÓRNYCH SLÁVNOSTÍ na Spišskom salaši v Spišskom Podhradí. Kvalita účinkujúcich súborov i jednotlivcov vytvorila pod Spišským hradom tú pravú nefalšovanú folklórnu atmosféru.

2. Koncom novembra nás čaká regionálna súťažná i nesúťažná prehliadka speváckych zborov pod názvom SPIŠSKÉ ZBOROVÉ DNI. Pozývame všetkých priaznivcov zborového spevu 28. 11. do koncertnej sály Reduty a 30. 11. do Chrámu Premenenia pána.

SPIŠSKÉ DIVADLO (Luboslava Kozáková, marketing)

1. Jednoznačne ZAHRANIČNÝ ZÁJAZD NA DOLNÚ ZEM do miest Nadlak v Rumunsku, Bácsky Pertovac v Srbsku a Bekéšsku Čabu v Maďarsku s Kalinčiakovou hrou Reštavrácia. Srdečné prijatie našimi rodákmi, výrazná kladná ozvena, skvelá reprezentácia divadla i mesta.

2. V rámci cyklu slovenské storočie pripravujeme v januári premiéru drámy z revolučných rokov 1848-9 od ďalšieho slovenského klasika Ivana Stodolu, MARÍNA HAVRANOVÁ v réžii Emila Spišiaka.

MESTSKÉ KULTÚRNE CENTRUM (Ing. Emil Labaj, riaditeľ)

1. My prinášame kultúru ľuďom, tak povediac denne-denne a je ťažké vypichnúť len jednu akciu. Medzi najvydarenejšie ale považujem júňové DNI HUMORU NA SPIŠI, ktoré si získavajú z roka na rok viac prívržencov. Lebo sú akciou multizánrovou.

2. Je nám čťou, že svoje okrúhle sedemdesiatiny oslávi, dnes už legenda slovenskej rockovej i populárnej hudby, PAVOL HAMMEL so skupinou PRÚDY práve u nás, v Spišskej Novej Vsi. Na jeho narodeninový koncert pozývame všetkých Novovešťanov 12. 11. od 18, 00 do kina Mier. I keď tam už budú chýbať jeho tradiční spoluhráči, Varga a Frešo.

SPIŠSKÁ KNIŽNICA (Zuzana Podvojská, zástupkyňa riaditeľa)

1. Najvydarenejšou akciou v tomto roku bola hneď v januári pripomenka na 95. narodeniny našej známej spisovateľky KRISTY BENDOVEJ. Na akcii, poriadanej pre verejnosť vystúpili s recitáciou jej detských básničiek žiaci ZŠ na Levočskej ulici.

2. Z viacerých podujatí, ktoré chystáme do konca roka by som vypichla 6. ročník cyklu SPIŠSKÁ BIBLICKÁ JESEŇ v rámci ktorej predstavíme širokej verejnosti formou benefičného koncertu Máriu Sabolovú a jej KARDIOGRAM VEČNEJ LÁSKY. 22. 11. o 17, 00 hod v chráme Premenenia pána.

VARIME PODĽA ABECEDI: ZUZKINA ZNAMENITÁ ZEMIAKOVÁ POLIEVKA

Ja som už vo svojom živote počul všelijaké hlúposti, ale perlou je výrok, že v starobe človek zmúdre. Neverte tomu. Aj starinky a starci páchajú v jeseni svojho života kravinou a voloviny, nad ktorými zostáva rozum stáť. U niektorých sa dokonca žiada pri pohrebnej reči takto zanôtiť: „Menovaný (á) v posledných rokoch svojho života pohnojil (a) a zoral (a), čo sa dalo. Česť jeho (jej) nehnijúcej podmiatke“. Na druhej strane ale neustálym opakovaním privádzajú švárne päťdesiatničky niektoré svoje výtvary k dokonalosti, napríklad tak, ako to robila Zuzka. Lebo keď sa pustila do roboty okolo sporáku, žiadalo sa zanôtiť: „Sláva víťazom a česť... práci!“ A o jej znamenitej zemiakovej polievke zámerne píšem v slovenčine, lebo hoc ju varila pod kopcom na Závadke, recept si priniesla zo svojej rodnej írečitej slovenskej dediny, zo Zázrivej.

Čo tam Zuzka šupla:

sypké zemiaky, masť, cibuľu, cesnak, slaninu, hríby, hladkú múku, soľ, čierny peper celý, nové korenie celé, bobkov list, mletú červenú papriku (aj štipľavú), korenie guláš, majoránku, soľ a vegetu

Ako to pod Sosničkami varila?

Akoby ju jedna mater mala, v mlieku

bola kúpavala, zlatým povojníčkom bola povýjala. Mladé letá si Zuzka v Zázrivej užívala na stráni pod kopcom Pálenie a keď sa tu opaľovala len tak, bez horného dielu (mám na mysli plaviek), miestni chlapi sa chytili kôš, keď aj bez dolného, začali s hlbokou orbou. A aj preto boli kedysi na Orave lúky pokosené, polia poorané, chlapi zadychčani a Zuzka opálená.

Potom sa krásavica presťahovala na Spiš, presunula sa z lúky k sporáku a namiesto dvojdielných plaviek natiahla na svoje poblednuté telo jednodielnu zásteru. Na masť vyprážila nadrobno narezanú slaninku na škvarky, prihodila rovnako nadrobno narezanú cibuľu a cesnačik a keď začalo v hrnci hnednúť, ako na roli pod Sosničkami, prisypala trochu hladkej múky, pomiešala a za pár minút doliala horúcu vodu.

Akurát sa vrátil Mišo z poľovačky, zvesila mu pušku z pleca a žeby nepostával len tak, bez roboty, dala mu do ruky nôž, ošúpala zemiaky a nakrájal ich na malé kocky. Pootvoril malé okienko, čo cez neho bolo vidno k Sosničkám, ľahol na kanape a začal čistiť flintu. Jánošík by sa už vyplašil, ale Zuzka bola pokojná, lebo zásterka mala oproti dvojdielnym plavkám dve podstatné výhody. Horný diel žiadny a zadný dolný diel tiež. A ako sa zvrátila okolo pece, tak mal Mišo výhľady nie-

len von oknom, ale aj, ako sa odborne hovorí, do interiéru.

Potom sa Zuzka otočila zadkom, vsypala do hrnca nakrájané zemičky, nalámané a nasušené hríby a začala najdôležitejšia fáza varenia, lebo bolo treba všetko správne dochutiť. Začala soľou, potom pridala zopár zrníčok čierneho pepu a nového korenia, jeden bobkový list, medzi prsty gulášové korenie a nakoniec aj mletú papriku, s troškou štipľavej. V kuchyni začalo rozvoniat a keď sa Zuzka otočila k Mišovi, voňalo už aj na záhrade a z vonku bol na malom okienku nalepený sused aj s dvoma synmi, čo sa akurát prebýjali pubertou. A keďže Zuzka varila zemiakovú dvakrát do týždňa, nečudo, že omietka pod oknom bola, ako sa hovorí na Spiši „zdrata“.

Keď po pol hodine zemiaky zmäkli, hríby zvláčneli a koreniny sa vyvarili do polievky, ostalo pridať majoránku, dochutiť vegetou a prikryť hrniec. Mišo dočistil pušku, obrátil ju smerom k okienku, susedovci naprázdno polkli a plní neuve riť eľných zážitkov sa rozbehli do exteriéru, pokosiť záhradu a poorať role.

Neviem, do čoho sa pustili tí dvaja najskôr. Jedno je ale isté. Toto je posledný recept, čo som pre vás, v rámci varenia podľa abecedy, pustil do „přacu“. A keď som bol naposledy na Závadke, tak dedinou rozvoniatavala zna-

menitá zemiaková polievka, nakukol som k Zuzke do okienka a ten výhľad ma znova nesklamal. Ohlásil som sa na večeru, zbehol do krčmy na jednu

orosenú dvanástku a Mišovu pušku zamkol do skrine na Obecnom úrade. Veď jest', piť a milovať, človeka nikdy neomrzí.

Lebo ako hovorí klasik:

KEĎ MALA ZUZA ŠESNÁŠŤ, TAK TO BOLI ČASY STAČILO ŽE HORNÝ DIEL Z PLAVIEK ZOBLIEKLA SI DNES SI PRE ISTOTU ZVLIEKA OBA DIELY A MODLÍ SA ABY GENTLEMANI NEVYMRELI

Michal Buza st.

krížovka

Lao-C' (čínsky filozof, okolo 500 p.n.l.):

„V prírode je harmónia. TAJNÍČKA 1 – 4, aj keď je súčasťou prírody.“

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Pomôcky: AAK, ALDO, AMANTI, ATIKA, ENTE, EON, ESTI, FONO, LINO, NILAŠ, NÚMERO, PATAK, RAVEL.

Autor krížovky: Albin Medúz

Vodorovne:

A: studená pochutina – múr – španielsky hud. skladateľ (Maurice) - našponovalo. **B:** skratka pre „element“ - značka nákladného auta – nálepka na fľašiach – vlastnilo – pera, básnický. **C:** doznel – TAJNÍČKA 4 – majúca úctu. **D:** prínútia – nákladný čln na Rýne – domáce zvieratá – do tohoto okamihu. **E:** N, foneticky – zaľúbení hlupáci – kovový odpad – urobia dojenie – v, po nemecky. **F:** konzumujeme jedlo – predložka – kráča – obrnený transportér, skr. - umenie, po francúzsky – a iné, kancelár. skratka – Estónsko, po estónsky. **G:** rovnosť, matematicky – opytovacie zámeno – dospieval – opevnenie – potok, po maďarsky. **H:** predpona slov s významom „zvuk“ - Olina, domácky – TAJNÍČKA 1 – druh hrnca – zajímali, básnický. **I:** inakšia – obidve – rastlinná pochutina – kačica, po nemecky – osamelo – hora. **J:** horský tok – valcované železo – N, foneticky – Anička, domácky – automatický stroj. **K:** neprichyť – poprská, po česky – pridá korenie.

Zvisle:

1: neoblečú – kryštalický sneh. **2:** španielske mužské meno – Verneov kapitán – nesúhlas. **3:** TAJNÍČKA 2 – od, po latinsky. **4:** označenie áut Ukrajiny – číslo – farba na vajička. **5:** Kvetoslava – ruský súhlas – vonkajší kryt. **6:** jestvuješ – meno talianskeho herca Venturu – spojka – detský pozdrav. **7:** rozťapaj – stredné Grécko v Antike – vlas. **8:** Eva, domácky – kráčajú – hovor sprostosti. **9:** lukostrelec, po maďarsky – túz – ozvena. **10:** český súhlas – kfsňa, krsteneč, zriedkavo. **11:** krik – majúca radosť z niečoho. **12:** zložitý test – hlboký ženský hlas – nech, národnostne. **13:** ruksaky – skôr – talianska sopka. **14:** pštros – dokonči tavbu – predpona slov s významom „príroda“. **15:** solmizačná slabika – stále cennejšia tekutina – severský paroháč – keď. **16:** pomôcka stolára – naschvál, národnostne – farba v kartách. **17:** značka kvalitnej múky – TAJNÍČKA 3 – nákazlivá choroba. **18:** bol stále väčší a vyšší – B, foneticky. **19:** ženské meno – Talian, po česky – dejinný vek, historicky. **20:** grafické ukončenie otázky – zaistuje.

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Karate

Cvičenci z KK IGLow SNV naďalej svojimi výsledkami potvrdzujú, že patria medzi slovenskú špičku. Začiatkom októbra sa zúčastnili na 26. ročníku Popradského pohára v karate. Z 216 súťažiacich z 24 klubov zo Slovenska a zo zahraničia sa umiestnili na celkovom 3. mieste a v kategórii kumite jednotlivci na 2. mieste. Naši borci získali celkovo 16 medailí vo všetkých disciplínach. V disciplíne kata sme získali celkovo 6 medailí z toho 3 strieborné a 3 bronzové. V kumite sme získali 10 medailí z toho 5 zlatých, 2 strieborné a 3 bronzové. Zlato si spod Tatier odniesli Dziedzínová Lara, Dziedzínová Zara, Kešelák Dominik, Mrovčák Peter a Rafael – Mathias Petruška. Druhý októbrový víkend cestovali naši karatisti o niečo ďalej na sever. V Starej Ľubovni sa zúčastnili 3. ročníka LUBOVŇA CUP OPEN a opäť patrili do top 3. 316 súťažiacich z 30 klubov. Novovešťania vybojovali 14 medailí

a v konečnom súčte obsadili tretiu priečku. Najjagavejšie kovy si z metropoly severného Spiša na krk zavesili Lara Dziedzínová, Dominik Kešelák a Marek Krivda.

Futbal

Štyri kolá odohrali v októbri futbalisti FK NOVES Spišská Nová Ves s výbornou bilanciou troch výhier a jednej remízy. Spišiaci najprv v 12. kole deklasovali doma rezervu prešovského Tatranu 5 - 0. Následne vyhrali v Bardejovskej Novej Vsi 2 - 1 a sériu víťazstiev spečatili na domácom trávniku, kde dokázali zdolať Giraltovec 3 - 1. V 15. kole uhrali cennú remízu v Humennom 1 - 1. „Novesákom“ patrí v tabuľke šiesta priečka.

Hokej

Výsledkovo bohatý október majú za sebou aj hokejisti HK Spišská Nová Ves. Tí zatiaľ v 1. St. Nicolaus lige podávajú kolísavé výkony a presne taký bol aj 10 mesiac v roku. Hneď v jeho

úvode „padli“ Spišiaci v Martine 3 - 4 pp. Následne doma podľahli Michalovciam 0 - 5, aby o kolo na to vyhrali v Trnave 4 - 1. Nasledovala prehra v Skalici 0 - 4 a „hojdačka“ pokračovala. Doma sme zdolali Nové Zámky 5 - 3, no vzápätí prehrali s Prešovom 3 - 4 pp. Tým istým výsledkom no v náš prospech dokázali Novovešťania zvíťaziť v Bratislave a po 14. kolách okupujú ôsmu priečku prvotrigovej tabuľky.

Basketbal

Nepresvedčivo vstúpili do sezóny basketbalisti BK 04 AC LB Spišská Nová Ves. Klub, ktorý sa pred sezónou netajil ambíciami okupovať stred extraligovej tabuľky, prehral úvodné tri domáce duely. Najprv Spišiaci nestačili v otváracom derby zápase na Svit a podľahli mu 74 - 109. Stovku „vyfasovali“ doma aj od Žiliny (88 - 101) a matný úvod podčiarkla ďalšia domáca prehra s Handlovou 79 - 93. Prvú výhru v sezóne zaknihovali basketbalisti na palubovke Lučenca, kde dokázali zvíťaziť 89 - 76. Nasledoval domáci infarktový zápas s Komárnom, „obuvníkov“ sme zdolali 91 - 85 až po predĺžení.

Florbal

Najvyššiu domácu ligu hrajú aj obe spišskonovoveské florbalové tímy. „Mladé šipy“ odohrali v októbri štyri zápasy. V troch z nich ťahali za kratší koniec. V Záhorskej Bystrici prehrali 5 - 13, doma nestačili na Žilinu,

ktorej podľahli 7 - 9. Záznaky sa nedali ani v Košiciach (3 - 8), a tak jediným pozitívnym októbrovým výsledkom ostáva výhra z palubovky Trenčína 9 - 8. FbC Young Arrows SNV tak okupuje po siedmom kole 10. priečku dvanásťčlennej tabuľky. Nešťastné sú ženské Komety. Po legislatívnom prešľape skončovali babám úvodné štyri zápasy, v tom piatom nestačili frustrované dievčatá na Sabinov, ktorému podľahli na jeho palubovke 3 - 9. „Do tejto sezóny sme išli s jednoznačným cieľom, a to ukázať všetkým, že nepatríme na posledné miesta v tabuľke. Tento ligový ročník nemôžeme porovnávať s minulým, keďže musím pochváliť naše mladé dievčatá, ktoré na sebe popracovali a dokážu so súperkami odohrať vyrovnané súboje. Poťesili nás prvé výhry v sezóne, ktoré boli pre nás veľmi dôležité. Body nám však po legislatívnom prešľape zobrali, no práve to nás nakoplo a ideme do ďalších zápasov ešte s väčšou chuťou bojovať a vyhŕavať. Dúfam, že to všetko pred zápasmi vypustíme z hláv a budeme hrať tak ako doteraz. Stále veríme, že sa nám body ešte vrátia späť a že sme štyri kolá nemakali len preto, aby sme boli posledné v tabuľke,“ skonštatovala slovenská reprezentantka Klára Grossová.

Volejbal

Naplnilo sa rozbehli aj mládežnícke volejbalové súťaže, v ktorých chce VK SNV určite mútiť vodu. Staršie žiačky odohrajú prvé štyri kolá turnajovým spôsobom a následne sa družstvá podľa výkonnosti rozdelia na prvú a druhú osmičku. Z tej prvej sa dá postúpiť na M - SR. Novovešťanky vstúpili do prvého kvalifikačného turnaja parádne a po výhrach nad Popradom, Kežmarkom a Lendakom, zhodne po 2 - 0, sa usalašili na prvom mieste. Úspešný vstup do sezóny mali aj kadetky, v Prešove

dokázali zvíťaziť dvakrát 3 - 0. Aj druhý októbrový týždeň bol pre VK úspešný. Staršie žiačky pokračovali v parádnej jazde, na ďalšom kvalifikačnom turnaji stratili len jeden set a neohrozene kraľovali svojej kvalifikačnej skupine. Kadetky dokázali doma zdolať Sninu dvakrát 2 - 0 a svoje prvé zápasy odohrali aj juniorky. Tie v úvodnom dvojzápase najprv vyhrali v Banskej Bystrici 3 - 1, no v druhom stretnutí prehrali 2 - 3. „Novovytvorené kadetsko-juniorské družstvo nastúpilo na prvé zápasy sezóny vo výbornej nálade. Dievčatá sú spolu len od augusta, ale je vidieť, že vytvorili dobrú partiu. Staršie odovzdávajú skúsenosti mladším a mladšie zasa svojou húževnatosťou a chcením dodá-

všetky svoje súperky. Doma boli suverénne aj juniorky, Brusno zdolali dvakrát 3 - 1. Do súťaží prvým kolom vstúpili aj mladšie žiačky, na turnaji v Košiciach dvakrát vyhrali a raz prehrali. A trpkosť prehry okúsili aj kadetky, v derby zápase v Poprade prehrali 2 - 3 a 1 - 3. „Okrem toho, že sme sa v prvom zápase trápili so súperom, tak sme sa trápili ešte aj s vlastnou nahrávkou. Baby často nemali z čoho útočiť a pravdu povediac, je záruk že sme uhrali 2 sety. Poprad mal kvalitný servis a taktiež výbornú hru v poli, čiže na každom bode sme sa doslova nadreli. V druhom zápase sa nahrávka zlepšila, no odišli sme kondične. Tento dvojzápas nehodnotím negatívne. Boli tam aj svetlé

vajú družstvu správnu športovú atmosféru. Súper bol veľmi zdatný, takže aj oba zápasy veľmi vyrovnané. S výsledkom a predvedenou hrou som spokojná, každý bodík do tabuľky bude v tomto ročníku veľmi cenný. Prvý zápas sme mali oproti súperovi mierne navrch, v druhom už bolo cítiť aj únavu, tak sa sriedali dobré pasáže so slabšími. V koncovke piateho setu to už bolo aj o šťastí,“ skonštatovala po úvodnom vystúpení trénerka Lenka Miháliková. Aj tretí októbrový víkend bol plný volejbalu. Staršie žiačky opäť nezaváhali a ovládli aj ďalší kvalifikačný turnaj v Lendaku, kde bez straty setu porazili

momenty, napríklad hra Laurry Masloviakovej sa od zápasu k zápasu zlepšuje a naozaj mi robí radosť. Taktiež chválím veľkú obetavosť a chuť po víťazstve Emy Tökölyovej a Laury Valkošákovej, ktorá príjemne zapadla do kolektívu. Tento dvojzápas nám však odhalil veľké nedostatky, ktoré musíme vplyvom tréningového procesu zlepšiť. Ďakujem rodičom a všetkým priaznivcom za podporu v Poprade. Teraz nás čaká dlhšia herná pauza a ja dúfam, že sa dáme dokopy po všetkých stránkach,“ skonštatovala trénerka kadetiek Natália Bodáková.

Oliver Buza

BASKETBALOVÁ PRÍPRAVKA

Aj v tomto roku otvára Basketbalový klub BK 04 AC LB Spišská Nová Ves basketbalovú prípravku.

Pozývame chlapcov ročníky narodenia 2009 - 2011 na naše tréningy. Budeme sa venovať hlavne všeobecnej pohybovej príprave. Nájdete nás v telocvični ZŠ Ing. Kožucha. Časy tréningov: pondelok - 16.30 - 17.30
streda - 15.30 - 16.30

Kontakt: Marek Dovčík - 0903 040 143

Arbitrovi zo Spiša, ktorý rozhoduje...

► dokončenie zo str. 8

nebadaj majiteľovi alebo inému funkcionárovi, že takto slabo poskladal družstvo, či takého hráča vzal, alebo uvoľnil už počas prebiehajúcej sezóny, ani nehovorím. Uznajte, aký prejav nerespektovania práce týchto ľudí z mojej strany by to bol? A prečo to „nefunguje“ aj naopak?

Aký máte názor na to, že ani hráči, ani tréneri sa nemôžu vyjadrovať k výkonu rozhodcov do médií?

Myslím, že tento zákaz je pozitívom hlavne pre imidž ako aj celý marketing ligy. Potenciálnych sponzorov neprítiahnu umelo vytvorené škandály, pretože tí, ktorí basketbalu ozaj rozumejú, vedia, že rozhodca nemôže za družstvo, ktoré prehralo, ani dať body, ani ubrániť hráča, či doskočiť loptu. Len ľudia, čo nevedia nájsť dôvod prehry vo vlastných chybách, hľadajú chyby v iných, konkrétne v rozhodcoch. To je univerzálna výhovorka. Tým nechcem povedať,

že rozhodcovia nerobia chyby. Robia ich všetci, aj tí najlepší, no práve tí si ich vedia priznať a poučiť sa z nich. Minimalizovanie chýb rozhodcov určite zabezpečí vyššie spomenutý systém „IRS“, ktorý umožňuje v zmysle pravidiel riešiť až 15 druhov sporných situácií.

Vráťme sa k vašej kariére. Aký top zápas ste rozhodovali. Báli ste sa niekedy na palubovke hnevu fanúšikov?

Povestnou čerešničkou na torte bol jednoznačne zápas Partizánu Belehrad v aréne Pionir,

kde som zažil neskutočnú atmosféru, ktorá sa slovami opísať nedá. To jednoducho treba zažiť. Na ihrisku som sa nebál nikdy, to skôr pár krát po vypätom zápase, keď ľudia nezvládali príval sklamaní z prehry svojho klubu a zároveň ani opojenie z alkoholických nápojov.

Na záver si nemôžeme odpustiť otázku. Ste Spišiak a iste sledujete aj výkony BK 04 AC LB SNV. Mužstvu sa dlhobo nedarí podľa predstáv, kde je podľa vás príčina?

Tak toto je ťažká otázka. Som síce Spišiak, no za posledné se-

zóny som mal možnosť vidieť, práve kvôli vlastnému basketbalovému vyťaženiu, len dva či tri zápasy. Sledoval som len výsledky a tie, máte pravdu, neboli najlepšie, i keď prostredie a podmienky sú na Spiši pre basketbal na veľmi dobrej úrovni. Som ten posledný, ktorý by mohol nájsť príčinu týchto zlých výsledkov. Nevie, či sa po toľkých prehrách nestarila u hráčov víťazná mentalita. Často je rozdiel medzi šampiónom a porazeným len v jeho hlave, v psychickej príprave na zápas. Lepšie túto stránku ale určite posúdi mentálny tréner.

Na záver by som chcel využiť tento priestor na výzvu pre tých mladých ľudí, ktorí rozmýšľajú, čo budú robiť potom, ako ukončia kariéru basketbalistu, no nechcú od basketbalu úplne odísť. Porozmýšľajte nad možnosťou stať sa rozhodcom. Je to krásne hobby a tí najlepší s basketbalom precestujú svet. Pôjdu na miesta, kam určite na dovolenku normálne nepôjdu, spoznajú nových ľudí a iné kultúry, ale čo je najdôležitejšie, nájdú množstvo priateľov z rôznych oblastí bežného života.

Oliver Buza

Arbitrovi zo Spiša, ktorý rozhoduje basketbalové duely v európskych arénach, chýba na domácich palubovkách rešpekt

Basketbalový rozhodca Marek Kúkelčík patrí medzi najrešpektovanejších a najkvalitnejších arbitrov na Slovensku. Vyštudovaný právnik neustále dopĺňa svoje poznatky o hre medzi basketbalovými košmi a odmenou mu sú nominácie na „pískanie“ prestížnych duelov na starom kontinente. Spišskému Patriotovi sa podaril husársky kúsok a získal tento exkluzívny rozhovor. Rozhodcovia totiž často s médiami hovoriť nemôžu.

Ako ste sa vôbec dostali k rozhodovaniu a akým smerom sa uberá vaša rozhodcovská kariéra?

Na úvod treba povedať, že rozhodovanie nie je povolanie, keďže na Slovensku sa týmto živíť nedá. Je to skôr hobby. To, ako som s rozhodovaním začal, si pamätám dosť presne. Chodil som do prvého ročníka na „oranžové“ gymnázium v Spišskej Novej Vsi a oslovil ma vtedajší prvotligový rozhodca Pali Novotný, či by som s ním nešiel písať v jeden športový deň zápas medzi školami, „gympla vs. baňa“. Nezmesť som sa totiž do výberu „gympla“, lebo v tom čase tam bolo ešte veľa štvrtákov a tretiačov, ktorí tvorili veľmi silný ročník. Jediný prvák čo hral, bol reprezentant a veľký talent - Vlado Hovaniák. A odvtedy mi stále, aj na tréningu, keď potrebovali rozhodcu, dali pišťalku do ruky. Oficiálnym školením do zboru rozhodcov som prešiel vďaka Vladimírovi Jasenčákovi, ktorý ma naňho prihlásil cez prázdniny medzi strednou a vysokou školou. Následne som sa za päť rokov, tvrdou prácou a absolvovaním množstva zahraničných kempov pre rozhodcov, dostal

do kolektívu extraligových arbitrov. Toto je už moja 13. sezóna v extralige. Od roku 2012 som aj medzinárodným - FIBA rozhodcom. Som dvojnásobným účastníkom majstrovstiev Európy žien v roku 2015 a 2017. Počas predchádzajúcej sezóny som rozhodoval aj tri zápasy európskej časti kvalifikácie na majstrovstvách sveta mužov, ktoré budú budúci rok v Číne. Posledné tri sezóny na klubovej úrovni rozhodujem aj zápasy Champions league v basketbale mužov.

Čo vás na rozhodovaní fascinuje úplne najviac?

Určite ľudia, ktorých môžem vďaka basketbalu stretnúť. Kdekoľvek v zahraničí prídem, sú ľudia priateľskí a ústretoví, a to i napriek tomu, že sa vidíme po prvý krát. A samozrejme ešte šport ako taký, to nádherné divadlo, ktoré môže vyvrcholiť akokoľvek.

Aký trend rozhodovania sa momentálne preferuje v basketbale?

V európskom basketbale fair, no tvrdá hra, bez čo najmenšieho počtu zbytočných prerušení zo strany rozhodcov, tzv. „marginal contacts“, pretože diváci sú zvedaví na športovcov a ich

výkony, a nie na koncert pišťaliek rozhodcov. Samozrejme, že sa snažím tento trend aplikovať i na Slovensku, no ono to viac závisí od hráčov, ak hrajú a správajú sa fair, tak im nie je potrebné odpísať také množstvo faulov.

Akou cestou sa uberá basketbal ako taký a ako vidíte postavenie Slovenska, ktoré sa v európskom meradle prepadlo až do suterénu?

Ten európsky sa uberá cestou zrýchlenia a väčšej atraktivity

hry pre divákov a ten slovenský ho hádam bude nasledovať. Nemyslím si, že náš basketbal ako celok, je až v európskom suteréne, ešte stále sa dá byť na tom aj horšie. Dôvody tohto stavu vám ale nepoviem, pretože kritizovať je najľahšie a tých kritických mudrlantov, ktorí len rozprávajú ako by to mohlo byť, no nič pre slovenský basketbal skutočne neurobia, je množstvo a ja nebudem ďalším z nich. Osobne obdivujem zanietenejších jednotlivcov, bez ktorých by bol

slovenský basketbal na tom ešte oveľa horšie ako dnes je.

A čo kvalita našej ligy?

K nej môžem povedať len toľko, že ani vlastne neviem, aká v skutočnosti je. Meradlom kvality ligy bola totiž stále medzinárodná konfrontácia s inými ligami. V posledných rokoch len pár tímov nabralo odvahu „popasovať“ sa so zahraničím. V súčasnom stave tak môžem akurát porovnávať jeden tím našej ligy s iným, no nie ligu ako celok. A čo mi chýba? V posledných dvoch kolách našej ligy som mal v zápasoch veľký problém so „stolikom pomocných rozhodcov“, kde by mali sedieť kvalifikovaní pomocní rozhodcovia s licenciou a pomáhať nám v stretnutí. Skutočnosť je však častokrát taká, že pri „stoliku“ sú „fanúšikovia“ domáceho družstva, ktorí komplikujú rozhodcom prácu, pretože sú zaujatí užívaním si výkonu svojho družstva a vlastne ani nevedia čo robia. Boli časy, keď dozor nad prácou pomocných rozhodcov vykonával komisár stretnutia, no už ani týchto ľudí niet. Tiež by som uvítal lepšie technické vybavenie ihrísk, ako je napríklad systém „IRS“ (kamerový systém

pre správne vyhodnotenie sporých herných situácií), ktorý je nápomocný pre rozhodcu. Taktiež odbúrava frustráciu i nervozitu aktérov stretnutia, tým že okamžite zabezpečí správne rozhodnutie v prípade ľudskej chyby, pretože aj arbiter sa môže myliť, alebo i v prípade chyby technického zariadenia.

Rozhodcovia v našej lige sú často terčom kritiky. Oprávnené?

Úprimne? Najviac mi chýba komunikácia s rozhodcami a rešpekt voči ich práci. Najväčšími kritikmi sú ľudia, ktorí o práci rozhodcu nemajú najmenšiu predstavu a pravidlá basketbalu ani nevedia. Častokrát nevedia, či majú podobu knihy v tvrdej väzbe formátu A5 či podobu zošita formátu A4. A skúsím aj iný uhol pohľadu na tento dešpekt. Nikdy po celý čas môjho „basketbalového života“ som ako rozhodca nenadával hráčovi za to, že netrafil spod koša, či nedal šestku, alebo že neubránil hráča súpera. Taktiež som nikdy nenadával trénerovi žiadneho družstva, že striedal, kedy nemal, alebo prečo vzal či nevzal time-out v pravý čas. No a o tom, že by som niekedy

pokračovanie na str. 7 ▶

POMÁHAŤ, ABY TO VŠETCI POCÍTILI

Rastislav Javorský
kandidát na primátora mesta
Spišská Nová Ves

2

